

OBSAH

Předmluva

ČÁST PRVNÍ:

FINANČNÍ ZPROSTŘEDKOVÁNÍ A JEHO INSTITUCIONÁLNÍ INFRASTRUKTURA

1. Národní hospodářství a finanční zprostředkování	13
1.1 Finanční zprostředkování a finanční systém	
1.2 Reálná aktiva a finanční aktiva	
1.3 Funkce finančního zprostředkování	
Příloha č. 1: Odvětví a skupiny pojišťovnictví	
2. Finanční trhy a finanční zprostředkovatelé	29
2.1 Finanční nástroje a finanční aktiva	
2.2 Ekonomický obsah, právní forma a účetní obraz finančního nástroje	
2.3 Finanční zprostředkovatelé a finanční činnosti	
2.4 Finanční trhy	
2.5 Tržní selhání na finančních trzích a finanční regulace a dohled	
2.6 Elektronické finance a dohled nad nimi	
3. Institucionální infrastruktura finančního zprostředkování	51
3.1 Institucionální infrastruktura finančního zprostředkování a její základní funkce	
3.2 Vláda zákona	
3.3 Principy řádné praxe správy a řízení společnosti	
3.4 Finanční regulace a dohled	
3.5 Účetnictví	
3.6 Externí audit	
3.7 Finanční arbitři	
3.8 Externí rating	
3.9 Profesní organizace a etické kodexy	
Příloha č. 2: Etický kodex České bankovní asociace	

ČÁST DRUHÁ:

BANKOVNICTVÍ A PRINCIPY BANKOVNÍ REGULACE A BANKOVNÍHO DOHLEDU

4. Banka a její finanční situace77

- 4.1 Banka jako licencovaný subjekt
- 4.2 Banka jako podnik
- 4.3 Finanční situace banky
- 4.4 Kapitál banky a jeho funkce

5. Rizika v podnikání banky91

- 5.1 Banka jako nositel rizik a subjekt řízení rizik
- 5.2 Přehled rizik v podnikání banky
- 5.3 Banka a úvěrové riziko
- 5.4 Banka a tržní rizika
- 5.5 Banka a riziko likvidity
- 5.6 Banka a operační riziko
- 5.7 Banka a ostatní rizika
- 5.8 Regulační přístup k řízení rizik

6. Cíle a principy bankovní regulace a dohledu107

- 6.1 Základní cíle bankovního dohledu
- 6.2 Kvantitativní a kvalitativní stránka dohledu nad obezpečným podnikáním bank
- 6.3 Základní principy efektivního bankovního dohledu

ČÁST TŘETÍ:

BANKOVNÍ REGULACE A DOHLED V ČESKÉ REPUBLICE

7. Regulace vstupu do bankovního sektoru a výstupu z bankovního sektoru127

- 7.1 Základní cíle
- 7.2 Bankovní licence v České republice
- 7.3 Jednotná licence

8. Kapitálová přiměřenost, hrubá angažovanost a konsolidovaný dohled143

- 8.1 Úvod
- 8.2 Kapitálová přiměřenost
- 8.2 Hrubá angažovanost
- 8.3 Konsolidovaný dohled

9. Bankovní regulace a pohledávky bank157

- 9.1 Pohledávky bank

9.2 Princip očekávané ztráty	
9.3 Princip očekávané ztráty a kapitálová přiměřenost	
9.4 Některá mezinárodně uznávaná doporučení pro bankovní regulaci pohledávek	
9.5 Posuzování pohledávek ve světě	
9.6 Hodnocení pohledávek a tvorba opravných položek v České republice	
9.7 Daně a náklady na tvorbu opravných položek a odpis pohledávek	
10. Regulatorní přístup k vnitřnímu řídicímu a kontrolnímu systému banky	173
10.1 Úvod	
10.2 Vývoj v České republice	
10.3 Opatření k vnitřnímu řídicímu a kontrolnímu systému banky	
11. Regulatorní přístup k uveřejňování informací bankami	181
11.1 Význam závazné úpravy uveřejňování informací bankami	
11.2 Vývoj ve světě	
11.3 Situace v České republice	
11.4 Obsah opatření ČNB o uveřejňování informací bankami	
12. Dohled na dálku	185
12.1 Úvod	
12.2 Zdroje informací pro dohled na dálku	
12.3 Metody dohledu na dálku	
12.4 Výhody a nevýhody dohledu na dálku	
13. Dohlídky na místě	191
13.1 Zaměření a cíle dohlídek na místě	
13.2 Plánování a příprava dohlídky na místě	
13.3 Průběh dohlídky na místě	
13.4 Vyhodnocení výsledků dohlídky	
14. Bankovní dohled a externí auditoři	201
14.1 Praxe v zahraničí	
14.2 Právní základ vztahu mezi bankovním dohledem a externími auditory	
14.3 Formy spolupráce bankovním dohledem s externími auditory	
Příloha č.3: Přehled bankovní regulace v České republice	

ČÁST ČTVRTÁ:

NOVÁ BASILEJSKÁ DOHODA A MĚŘENÍ RIZIK

15. Nová basilejská dohoda.....	211
15.1 Genese	
15.2 Základní charakteristika	
15.3 Regulatorní přístup k operačnímu riziku v nba	
15.4 Připomínky k nové basilejské dohodě	
15.5 Předpokládané dopady nové basilejské dohody	
15.6 NBCA – nový trend v bankovní regulaci a dohledu	
15.7 Příprava na zavedení NBCA v českém bankovním sektoru	
16. Měření rizik.....	229
16.1 Význam a metody měření rizik	
16.2 Metody měření tržního rizika	
16.3 Metody měření úvěrového rizika	
16.4 Metody měření operačního rizika	

ČÁST PÁTÁ:

BANKOVNÍ PRÁVO EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ A JEDNOTNÝ TRH FINANČNÍCH SLUŽEB

17. Bankovní právo evropských společenství.....	257
17.1 Obecně o právu Evropských společenství ve vztahu k bankovníctví	
17.2 Základní pojmy bankovního práva Evropských společenství	
17.3 Obecná úprava úvěrových institucí v právu Evropských společenství	
17.4 Právní základy jednotné evropské bankovní licence	
17.5 Profesionální tajemství a spolupráce orgánů bankovního dohledu	
17.6 Obezřetnostní pravidla	
17.7 Pravidla záruk za vklady	
17.8 Úpadek úvěrové instituce	
17.9 Instituce elektronických peněz	
18. Integrace evropských finančních trhů a Lamfalussyho proces.....	269
18.1 Význam integrace evropských finančních trhů pro hospodářský růst	
18.2 Lamfalussyho proces	

ČÁST ŠESTÁ:

INSTITUCIONÁLNÍ USPOŘÁDÁNÍ FINANČNÍ REGULACE A DOHLEDU

19. Institucionální uspořádání finanční regulace a dohledu.....	275
19.1 Modely institucionálního uspořádání finanční regulace a dohledu	
19.2 Integrace finanční regulace a dohledu a úloha centrální banky ve finanční regulaci a dohledu	
19.3 Přehled institucionálního uspořádání finanční regulace a dohledu ve světě	
20. Bankovní regulace a dohled ve vybraných zemích.....	297
20.1 K metodologii mezinárodního srovnávání	
20.2 Francie	
20.3 Nizozemí	
20.4 Spolková republika Německo	
20.5 Velká Británie	
20.6 Maďarsko	
20.7 Polsko	
20.8 Nový Zéland	
20.9 Některá zobecnění	
Použitá literatura.....	315

V květnu 2004 Česká republika přistoupla k Evropské unii a usuzesky bankovní sektor se má nejen fakticky, nýbrž i právně, stát část jednotného evropského trhu finančních služeb. V důsledku toho byla zrušena část výsivová bankovnímu právu Evropských společenství a tzv. Lamfalussyho proces a kapitola o regulaci vstupu do odvětví byla podstatně rozšířena o výklad principu jednotné licence.

V květnu 2004 vláda České republiky přjala usnesení o koncepci integrovaného státního dozoru nad finančním úhem, jímž schválila integraci ve dvou etapách s tím, že do poloviny roku 2005 se sloučí dohled nad bankami a dohled nad družstevními záloženými - České národní bance a do konce roku 2005 dojde k integraci státního dozoru nad kapitálovým úhem se státním dozorem v pojišťovnictví a penzijním příspěvkem do Komise pro finance papíry. Ve druhé etapě bude dozor integrován v jediný institut. Česká republika se tím připojila k trendu integrace finanční regulace a dohledu, jenž ve světě pobíhá. V návaznosti na to byl předán skript rozšířen o problematiku institucionálního uspořádání finanční regulace a dohledu.

Počínaje 1. lednem 2003 byl v České republice zaveden institut finančního arbitra, jenž představuje významnou součást institucionální infrastruktury finančního upisitelství. Finančnímu arbitrovi je věnována nová podkapitola v příslušné kapitole.